

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany.

Wtorek, dnia 11 (24) lipca 1900 r.

Kantory: własny w Warszawie, Wspólna 32; w Pabianicach u p. Franciszka Romana; w Zgierzu u p. Ikierta.

CENA PRENUMERATY W ŁODZI:

Rocznie rb. 8 k. —
Półrocznie „ 4 „ —
Kwartalnie „ 2 „ —
Miesięcznie „ „ 67
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Kalendarzyk tygodniowy.

Wtor. Św. Krystyny P.
Śr. Św. Jakóba Apostoła.
Czw. Św. Anny
Piąt. Św. Natalii M.
Sob. Św. Innocentego P.
Niedz. Św. Kunegudy.
Pon. Św. Julitty M.

Wschód: g. 4 m. 07.
Zachód: g. 8 m. 05.
Dług. dnia: g. 15 m. 58.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 10 kop. —
Półrocznie „ 5 „ —
Kwartalnie „ 2 „ 50
Miesięcznie „ „ 85

Redakcja

w ŁODZI,
ul. Piotrkowska № III.
№ telefonu 593.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane” na 1-szej stronnicy 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1 1/2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1-ej kop.). Reklamy i Nekrologie po 15 kop. za wiersz petitowy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne. Rękopismów drobnych nie zwracamy.

Kazimierz Sokołowski ARCHITEKT

przeniósł swe biuro budowlane na ulicę Św. Benedykta pod № 29, (dom Henselera vis-à-vis dawnego mieszkania).

Dentysta Roman Ritt

od dnia 1-go lipca przeprowadził się
na ulicę Piotrkowską № 83,
vis-à-vis domu W-go Petersilge.
Zęby sztuczne z podniebieniem i bez, plombowanie
i różne operacje dentystyczne bez bólu przy pomocy
rozczepiającego gazu.

Kuśakowski i Trąbceżyński

biuro pomiarów 830—6—3
przenieśli na ul. Zawadzka № 15.

Krusche i Eckersdorf

Węglowa 13.
Koks kowalski na składzie.

ZAKŁAD DLA CHORYCH NA OCZY

D-ra W. GARLIŃSKIEGO

dla przychodzących chorych otwarty
codziennie od godziny 10 r. do
1 popoł. i od 5 do 7 wieczorem,
w Niedziele i święta tylko od 10 do 1.
Cena za poradę jednorazową kop. 50.
Łódź, Piotrkowska 93,
w domu braci Kopeczyńskich.
Łóżka dla chorych.

Dr. med. A. Tochtermann

przeprowadził się na
ul. Dzielna № 25,
naprzeciw „Mleczarni Ziemiańskiej.”

KALENDARZYK TERMINOWY.

Jutro.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Sławosza.
SALON artystyczny Bartkiewicza, Zawadzka № 3.
WYSTAWA sztuk pięknych, ulica Piotrkowska № 31.
PANORAMA „Betleem”. (Narodzenie Chrystusa). Pa-
saż Szulca 37.

Li-Hung-Czang.

Wśród chińskich mężów stanu, powołanych do odegrania wybitnej roli w toczących się obecnie wypadkach, pierwsze bezwątpienia miejsce należy się wicekrólowi Kantonu Li Hung-Czangowi, zwanemu Bismarkiem chińskim.

Jest to człowiek już stary, obdarzony niepospolitymi zdolnościami i przenikliwym umysłem, zręczny, chytry i energiczny. Być może los go powołał do wydzwignięcia Chin z toni, w jaką pograżył je ks. Tuan, albo też łącznie z wodzem bokserów, o którym nie pewnego nie wiemy, odegra on na dalekim Wschodzie rolę odnowiciela potęgi państwa, które od tylu już wieków istnieje, a nigdy jeszcze nie znalazło się na tak niebezpiecznej pochyłości, jak w chwili obecnej.

Co Li-Hung Czang sądzi naprawdę o wypadkach chwili bieżącej, ku której stronie skłaniają się jego aspiracje trudno orzec, to tylko pewne, że nieprzyjaciółka reform cesarzowa Tsu-Hsi powołała go do swego boku, powierzając mu zarząd prowincji Peczili, będącej dziś widownią najgwałtowniejszego ruchu przeciw europejczykom. Z drugiej znów strony Li Hung-Czang podróżował po Europie, zna dobrze jej zasoby i siły i niezawodnie nie porwałby się do oręża przeciw wszystkim mocarstwom naraz, gdyby nie miał danych, że ostatecznie nie Chinom nie grozi, a w danym razie położenie ich może być nawet o wiele mniej upokarzające dumę rządu w Pekinie, niżeli było przed wybuchem ruchu bokserów.

Wszystko to cokolwiek Li-Hung Czang mówi konsułom europejskim, przyjmować należy z wielkim niedowierzaniem, chińczycy bowiem wogóle są świetnymi kłamcami, a Li-Hung Czang narodowy ten przymiot posiada w wyższym jeszcze stopniu.

Wieść o wymordowaniu posłów nadeszła ze źródeł chińskich i inaczej nawet być nie mogło. Li-Hung-Czang wiedział o tym wypadku jeden z pierwszych, jednakże przybywszy do Hongkongu zapewniał gubernatora, jako posłowie żyją i nie im nie grozi. Działo się to wprawdzie jeszcze 25 czerwca, a o tem co później zaszło, Li-Hung Czang dla europejczyków niema wiadomości. Wie on dobrze, co się dzieje w Pekinie, jeno mówić nie chce prawdy, a to co mówi, ma na celu jedynie obalamucenie europejczyków. Dziwne bo i doprawdy rzeczy dzieją się w Chinach, zachodzą wypadki, posiadające jakąś odrębną logikę, nie dostępną dla umysłu dyplomatów europejskich.

Toż źródła chińskie zapewniały już niejednokrotnie, jakoby cesarzowa straciła zmysły i znajduje się w niewoli u ks. Tuana, który pochwycił władzę w swe ręce i zniósł rząd prawidłowy. Jednocześnie też sama cesarzowa mianuje Li-Hung-Czanga wicekrólem Peczili, tymczasem wojska chińskie napadają na Rosyę, na jej granice, bombardują rosyjskie miasta pograniczne i ks. Tuan na czele swych bokserów okrutnych dopuszcza się rzezi. Wszak rząd, naczynający wicekrólów ma chyba władzę, jeżeli pierwsi dygnitarze państwa spełniają jego rozkazy i nie może

być w niewoli u uzurpatora, który w takim razie sam w imieniu własnej osoby rozkazy takie by wydawał, a już bezwarunkowo pod żadnym pozorem nie pozwoliłby powołać do prowincji, będącej ogniskiem rozruchów, którym władzę zawdzięcza, Li Hung Czanga wyrażającego się do konsułów wcale nie dwuznacznie, że ruch bokserów stłumić należy i przywrócić dobre stosunki z mocarstwami.

Najprawdopodobniej więc cesarzowa, ks. Tuan i Li-Hung Czang działają w najzupełniejszej harmonii i zgodzie; telegram zaś, donoszący jakoby Li-Hung Czang oddał wojska swoje pod rozkazy Tuana ma wszelkie cechy prawdopodobieństwa co do swej treści.

Niezawodnie w bliskiej przyszłości Li Hung-Czang będzie musiał wyrazić stanowisko swoje odnośnie ruchu bokserów, jako wice król Peczili, w której niebawem zajdą doniosłe wypadki.

Wzięcie Tien-Tsinu przez wojska sprzymierzone nie rozwiązuje jeszcze kwestyi i w istocie swej ma tylko o tyle znaczenie, że daje wojskom europejskim punkt oporu na wybrzeżu chińskim w pochodzie na Pekin.

Pochód to niełatwy i zachodzą grube wątpliwości, czy rozpoczętym zostanie z Tien-Tsinu. Nizina, prowadząca z tego punktu ku Pekinowi, nader łatwo może być zatopiona przez chińczyków, czego podobno dokonano już nawet i na całej linii pochodzenia wzniesiono okrom tego szaniec obronne.

Dla tego też gazety zagraniczne zastanawiają się, czy nie lepiej nie wyruszyć na Pekin z innego jakiego punktu.

Proponowano marsz od północy przez Mongolię i Mandżuryę, lecz ostatnie wypadki na granicy rosyjsko chińskiej projekt ten już pogrzebały. Zwrócono więc uwagę na Kiao-Czau, z pochodem atoli z tej miejscowości związana jest obawa wywołania rozruchów w spokojnym dotychczas Szantungu, bardzo gęsto zaludnionym.

Jakaby atoli drogą wojska mocarstw sprzymierzonych nie poszły do Pekinu, bądź co bądź z Li-Hung-Czangiem spotkać się muszą, bądź jako ze sprzymierzeńcem, dążącym do pokonania ruchu bokserów, bądź też jako z wrogiem, wiodącym przeciw europejczykom lepsze chińskie wojska.

Być może dyplomacie chińskiemu uda się znaleźć furtkę do wyprowadzenia Chin z kłopotu i nawiązania układów z mocarstwami z widokami powodzenia.

Li Hung-Czang to człowiek bardzo zręczny, śmiały i energiczny. Cesarzowa wdowa, wbrew opinii, jakoby miała nienawidzić Li Hung Czanga, przeciwnie obdarzonego największym zaufaniem, mocarstwa znają go dobrze, i chętniej z nim, aniżeli z kimkolwiek innym z grona najwyższych dostojników Chin wejdą w układy, które pozwolą zażegnać wojnę.

S. J.

KRONIKA.

Ingres Arcybiskupi. W sobotę dnia 21 lipca o godzinie 5 po południu dzwony z wieży kościoła brzezińskiego zapowiedziały przyjazd znakomitego gościa. Duchowieństwo dekanatu brzezińskiego, z czcigodnym proboszczem ks. Józefem Kisielewskim, wyszło na powitanie i zajęło miejsce przed głównymi drzwiami, wiodącymi do świątyni, gdy wkrótce potem nadjechał J. E. ks. Wincenty Chościak Popiel, ze swym kapłanem ks. Wincentym Tymienieckim, nie tak dawno jeszcze wikaryuszem łódzkim, i ks. kanonikiem Józefem Dębickim.

Wysiadając z karety arcybiskup powitał zebrane tłumy, które w dwóch wyciągniętych szeregach czekały od samego południa na przybycie dostojnego kapłana.

Ubrawszy się w pontyfikalne szaty, arcybiskup zaintonował pieśń „Do ciebie Panie pokornie wołamy” i wszedł do świątyni bogato przybranej kwiatami, swierkami i girlandami. Dostojny pasterz zwiadał świątynię w Brzezinach przed 15 laty, więc odnowił sobie dawne wspomnienia.

W kościele już stał przyszykowany trou arcybiskupi, na którym spoczął wizytator, a ksiądz dziekan powitał go w imieniu duchowieństwa i parafian bardzo serdecznymi słowy.

Parafianie spodziewając się dostojnego gościa już od rana przygotowywali się do św. sakramentu bieżmowania, którego też udzielał zaraz po południu arcybiskup.

Wieczorem późno odbył się obiad na plebanii, w którym wzięli udział dostojnicy kościoła i zaproszeni goście.

W niedzielę arcybiskup celebrował sumę pontyfikalnie, w czasie której kazanie powiedział ks. Skolimowski.

W dniu dzisiejszym ks. arcybiskup o godz. 10 ej uda się do Gałkowa.

Kupno i sprzedaż. Władza wyższa wyjaśniła, iż istota projektowanych przez ministerium przepisów o kupnie i sprzedaży z rozłożeniem wypłat na raty, zawiera się w punktach następujących: W dokonywanych pomiędzy sprzedawcą a kupującym transakcjach powinna być określona tak istotna wartość przedmiotu, jak umówiona cena z wypłatą na raty ze wskazaniem dat i wysokości opłat. Sprzedawca może wyznaczyć sobie prawo zerwania umowy w razie niewykonania przez kupującego zobowiązania, a w takim razie nabywca obowiązany jest zwrócić przedmiot kupiony z wypłatą na raty, a sprzedawca—pieniądze. Prócz tego sprzedawcy pozostawiono prawo otrzymania wynagrodzenia za używanie i uszkodzenie przedmiotu, odpowiednio do określonej przez zwyczaj opłaty za najem i odpowiednio do obniżenia

się wartości przedmiotu. Oznaczanie w umowie opłaty wyższej nie może być uwzględniane. Sprzedawcy pozostawiono prawo, w razie niepunktualności wypłat ratowych, wyznaczyć sobie odszkodowanie, ale to ostatnie, w żadnym razie nie może przewyższać rozmiaru raty, a łącznie nie może być wyższe od ceny przedmiotu. W razie określenia wyższego odszkodowania, to ostatnie, na żądanie nabywcy, może być zmniejszone przez sąd. Przepisy, dotyczące transakcji z wypłatami na raty, stosowane będą w razie, jeżeli dokonana będzie jakakolwiek inna transakcja, skierowana do przejścia własności w inne ręce, w formie sprzedaży z wypłatą na raty.

Zapomniane przepisy. W ostatnich czasach poszły w zapomnienie przepisy, których wznowienie, a raczej przypomnienie jest bardzo pożądane. Pierwszy z nich dotyczy stosowania właściwego wymiaru w markizach i osłonach płóciennych, zawieszanych przed sklepami. Taka markiza powinna być założona tak wysoko od ziemi, aby przechodnie mogli swobodnie przejść pod nią bez zaczepiania jej głową. Tymczasem większość markiz ulicznych zniewala do zginania się nawet osoby wzrostu średniego.

Drugi przepis zapomniany, to obowiązek urządzania dzwonek w sklepach piekarskich. Sąsiedztwo takiego sklepu zakłóca wprost spokój okolicznym mieszkańcom, gdy zwykle około godziny 4 rano, przybywają furgony ze świeżym pieczywem, a parobek z powodu braku dzwonka zaczyna dobijać się pięściami, by zbudzić ze snu właściciela sklepu lub sklepową, zwykle śpiącą w dolnej izbie za sklepem.

Sprawy kolejowe. Na skutek skarg i zażaleń ze strony pasażerów z powodu opóźnienia przybycia bagażów i wynikających stąd strat i nieprzyjemności, ministerium komunikacji ponownie przypomina decyzję zjazdu kolei żelaznych w sprawie uzupełnienia ustawy w bezpośredniej komunikacji pasażerskiej następującymi przepisami o wynagrodzeniu pasażerów za nie w porę dostawiony bagaż: 1) w razie okazania, po upływie 48 godzin od dnia wydania, zgodnie z § 37 ust., kwitu bagażowego, stacya właściwa telegraficznie zawiadamia stacyę wysyłki bagażu o numerze kwitu; 2) po upływie trzech dni, od dnia zażalenia pasażera, stacya odpowiednia wypłaca okazicielowi kwitu wynagrodzenie w rozmiarze określonym § 90 o g. ustawy, o ile do dnia tego nie nadejdzie zawiadomienie od stacyi o zatrzymanie wypłaty i 3) pasażer, chcący zabezpieczyć sobie prawo na otrzymanie samego bagażu bez względu na wynagrodzenie, winien zawiadomić o tem zarząd danej kolei i wskazać swój adres.

Obniżka procentu. Wiadomo, że Bank Państwa obniżył procent od pożyczek na zastaw papierów wartościowych. Wprawdzie w Łodzi kantor banku przyjmuje tylko do zastawu akcje bankowe i to w niskim szacunku, lecz są pewne

dane, że ten dział operacji bankowych będzie rozszerzony. Obniżka procentu od pożyczek wpływa nie tylko na podniesienie kursu danych papierów, ale przynosi także korzyść prywatnym instytucjom kredytowym, które mogą drogą zastawu powiększać swoje fundusze obrotowe.

Ogólne zebranie. Wczoraj na godz. 3-cią po południu zapowiedziane zostało doroczne ogólne zebranie chrześcijańskiego łódzkiego Towarzystwa dobroczynności w sali koncertowej. Na porządku dziennym były następujące kwestye:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za 1899 r.

2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie etatu na rok 1900.

3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie wniosków komisji rewizyjnej.

4) Relacje zarządu: a) o kupnie osady Kochanówka, stosownie do postanowienia ogólnego zebrania z dnia 23 go czerwca 1899 roku, pod budowę Schroniska dla obłąkanych i przedsięwziętych przygotowań do takowego; b) o ofercie spadkobierców b. p. I. K. Poznańskiego rb. 10,000; c) o ofercie tejże firmy I. K. Poznańskiego rubli 800 (a mianowicie 500 rb. na przytułek dla starców i kalek i 300 rb. na ochronki); d) o nowo utworzonych instytucjach: III ochronce dla biednych dzieci, Szkółce rzemiosł przy ochronie I, e) o wsparciach biednych robotników.

Postanowienia ogólnego zebrania w powyższych sprawach.

5) Określenie wysokości sumy, pozostającej w dyspozycji prezesa w myśl § 28 ustawy.

6) Wybór 3 członków komisji rewizyjnej i 1 kandydata.

7) Wnioski obecnych członków.

Z powodu jednak niedostatecznej liczby członków, zebranie do skutku przyjść nie mogło. Prezes p. Kunitzer odroczył zebranie do dnia 6-go sierpnia.

Ze wszech stron znów interpelują nas członkowie towarzystwa w 2 ch sprawach: 1) czemu zarząd wyznacza zebranie na niedogodną godzinę, gdyż o 3-ej większa część członków zajęta jest przy pracy, 2) czemu te zebrania odbywają się w miesiącach, kiedy znaczna ilość tychże członków opuszcza Łódź, udając się na letnie mieszkania lub też zagranicę na odpoczynek.

Te dwie ważne przyczyny wartoby na przyszłość usunąć.

Przepisy o stróżach. Wydane dla Warszawy przez generał-gubernatora obowiązujące przepisy o stróżach domowych i nocnych, zastosowane następnie w Łodzi, rozciągnięte zostały obecnie na Częstochowę.

Kobiety w zarządach kolejowych. Pisma petersburskie donoszą, że ministerium komunikacji wydało rozporządzenie do wszystkich zarządów kolejowych, ażeby liczba kobiet, urzędujących w kontrolach i zarządach kolejowych pod żadnym pozorem nie przekraczała 20 proc. ogólnej

KONWENANSE.

— Pani!

— Paniel!

Ona podała mu ledwie koniuszki palców, on ledwie ich dotknął. I rozeszli się, każde w inną stronę: on z zaciśniętymi ustami,—ona mnąc wielkością koronkową swą chusteczkę...

Takie rozstanie! Taki koniec tej nieskończonej moralnej i długiej drogi, po której dążąc, zetknęli się wreszcie ze sobą! Można było obrać wprawdzie krótszą i wygodniejszą, ale na to ona miała za wiele kobiecej ambicji, a on za mało odwagi. Nie pozostawało tedy nic innego, jak okazywać tędy i owędy, przy pomocy drobnych podstępów i sztucznych przypadków, wyzyskując traf każdy, dla stworzenia pięknie upozorowanej sposobności.

Znalazła się w końcu... Zajaśniał tak gorący oczekiwany błysk szczęścia, przy którym mogli sobie spojrzeć w oczy—sam na sam. Oboje uważali tę chwilę za wyroczną, oboje przyspasiabiali się do niej, trapieni tęsknotą wzajemną, rojąc wśród bezsennych nocy, co i jak wypowiedzą sobie. Czy tylko czasu wystarczy, bo za wiele nagromadziło się na sercach ciężaru, aby go można było zrzucić jednym gwałtownym ruchem. Zresztą gwałtowność obca była ich charakterom; ona lubiła półświatła, półtony—jako że miękka dusza stroniła także od jaskrawości.

Ale żeby na tem „Pani! — „Paniel!” skończyć się miało!

Wizyta była niby niespodziewana... Naturalnie: przypadek, niewinny przypadek. „Interesy” tak wypadły, że znalazł się o mil kilka dziesiąt od zwykłego swego miejsca pobytu. Sprowadziła go ważna sprawa, której nie sposób listownie załatwić. A skoro już tu przybył, uważał za obowiązek złożyć swe uszanowanie...

Wielki Boże! Nie do wiary doprawdy, że można tak kłamać. Cóż innego miał zrobić? Paść jej do kolan i błagać: „O ty wysniona snem życia całego, ty uwielbiona jestestwem mojem, jak bóstwo piękna, gwiazdo mojego żywota, wiosno ty moja, do ciebie i tylko dla ciebie przybyłem tu, jakby z drugiego końca świata...” Zapewne, że byłoby to szczerzej i wyraźniej, ale w takim razie ona wstałaby z wyniosłą miną obrażonej królowej, rzuciłaby mu lodowe, zabójcze „Mój paniel!” i obróciwszy się zniknęłaby za portyera. Są podobno ludzie, którym uchodzi wprost prawda o tem, co myślą i czują, ale świat, w którym ci szczęśliwi przebywają, jakże daleko od jej świata i jego świata...

Zresztą, gdy on drżącym, urywanym głosem prawil czeze komunały, ona mieniac się i cisnac rękę do wzburzonego sereza, wiedziala dobrze, co one znaczą. Jej zdawalo się w tej chwili, że slyszs najendowniejszy poemat; sluchalaby tej pieśni w zimne slowa ujetej, choćby do końca życia. Ale poemat urwał się; wygłaszający go ciemnooki mężczyzna ugrzązł w połowie zdania

i grzązł coraz bardziej. Pośpieszyła mu czemprędzej na ratunek.

Bardzo ją cieszy, że tak „wypadło”. Miła to rzecz spotykać się z uprzejmością, choćby—jak w tym wypadku — niezasłużoną. Zapewne „interesy” załatwione pomyślnie i trudy podróży nie będą nadaremne. Ach, te interesy, prawdziwe utrapienie! Ona szczęśliwą czuje się, że nie ma wogóle interesów.

Kłamstwo na kłamstwie. „Uprzejmość” cóż może ją obchodzić, banalny objaw stosunków towarzyskich? I co mogło ją obchodzić, jak on załatwił owe „interesy”, gdyby nawet naprawdę miał jakie? Ale musiała obracać się w ramach odpowiedzi na jego słowa. Tylko dźwięk wi-brujący wzruszeniem, tylko silne rumieńce na twarzy i spojrzenia przeciągłe, smętne, świadczyły, że co innego tkwi w sercu niż w ustach.

Nastąpiła chwila kłopotliwej dla obojga panzy. Sztywnie wyprostowany w karle, poprawiał gość rękawiczki, pani zaś machinalnie bawiła się biletem, który go poprzedził. Przerwało wreszcie ciszę jego zapytanie o stosunki miejscowe i jak się ona w pośród nich czuje.

Oh, bardzo miłe stosunki, bardzo jest z nich zadowolona. Ludzie tacy poczeiwi, uprzejmi, rozrywki nie brak... Okolica piękna, położenie zdrowe...

— Istotnie okolica jest śliczna, położenie bardzo zdrowe... Ale...

— To trudno, nie bez „ale”. Trzeba jed-

ilości urzędników. Jednocześnie polecono, ażeby od urzędników-kobiet wymagane były świadectwa z ukończenia średnich zakładów naukowych.

Z żałobnej karty. Wczoraj odbył się w Wdzwie do grzebu ś. p. Franciszki z Miłoszów Małachowskiej, żony inżyniera ake. tow. łódzkiej fabryki nici, a przedtem długoletniego współpracownika tow. ake. Heinzel i Kunitzer, p. Pawła Małachowskiego. W pogrzebie oprócz licznych znajomych, przyjęły również udział i cechy z inicjatywy p. Krowickiego, starszego cechu tokarzy.

Osobiste. Bawi w naszym mieście p. Mirosław Dobrzański, redaktor „Tygodnia”.

— P. Władysław Ratyński, współpracownik naszego pisma, wrócił z gubernii mohylewskiej, gdzie bawił przez parę tygodni u rodziny.

O pomoc! Miłosierdziu publicznemu gorąco polecamy wdowę z dzieckiem, pozostającą w okropnym położeniu, bo bez żadnych środków do życia. Osoba to inteligentna, mogąca pełnić obowiązki nauczycielki, gospodyni lub sklepowej. Nie mając chwilowo z czego żyć wraz z dzieckiem, pragnie spieniężyć maszynę do robienia pończoch. Adres: ulica Nowo-Wodna № domu 19, mieszk. № 28.

Na czasie. Bywając na przeróżnych posiedzeniach plenarnych, jesteśmy nieraz świadkami, jak ludzie ceniący zasadę, że czas to pieniądz, załamują po cichu ręce nad naszą niemiejnością obradowania. Marnotrawstwo czasem na wielu posiedzeniach naszych stowarzyszeń dochodzi do rozmiarów niezwykłych. Nad bagatelką jesteśmy zdolni toczyć akademickie dyskusje całymi godzinami. Poblężliwość lub brak energii ze strony przewodniczących wielce się do tego przyczynia. Jeden mówca po drugim zabiera głos, nie wiadomo po co i dlaczego zbaczając od przedmiotu, pozwala sobie na osobiste refleksje, dowcipkuje, rezonuje najreżolutniej, a dzwonek przewodniczącego ani się porusza. Nie będziemy tym razem wymieniać towarzystwa, gdzie na posiedzeniach krzewi się gadulstwo, lecz ograniczymy się na wezwaniu, żeby nareszcie ujęto w karby zbyteczną swadę oratorską! Niektóre posiedzenia towarzystwa trwające po kilka godzin są istną męką dla uczestników, którzy przybywają nie na pogawędkę familijną, lecz w celu pracowania na niwie społecznej. Czas doprawdy zrozumieć, że obrady w towarzystwach, to praca poważna, praca seryo, praca mająca wydać owoce dla wszystkich stowarzyszonych; zamiast bazarzy, niechaj występują mówcy. Ograniczenie gadulstwa staje się piękną potrzebą. Sprawa ogólna tylko na tem zyska.

Opłaty aktowe. Podczas sprawdzania prawidłowości opłat aktowych izba kontroli skarbowej przekonała się, że przy sporządzaniu cesyjsum pieniężnych regenci po większej części obli-

nak umieć się przystosować. W tem cały sekret.

— Więc pani czuje się szczęśliwą? — zagadnął nagle, ze znamienym pośpiechem. Rumieniec ustąpił jej nagle z twarzy. Szczęśliwa—bez niego! Na usta cisnęła się jej cała gorycz żalów i długich tęsknot, lawa marzeń niespełnionych, pragnień, które próżno czekały ukojenia. Pohamowała je jednak.

— Szczęśliwą, potwierdziła cicho, starając się przybrać ton jak najspokojniejszy. Przybysz pochylił głowę. Czuł, że mu się grunt z pod nóg usuwa.

— O, to wielkie szczęście, jeżeli ktoś jest szczęśliwy—zauważył sentencyonalnie.

— Czyżby pan...—podjęła po chwili wahania...—Czyżby pan... nie był szczęśliwy?

Nakonieć ukazał się haczyk, o który można już było zaczepić łańcuch, bodaj aluzję.

— Ja...—począł—ja...

Lecz w tej chwili skrzypnęły drzwi przedpokoju... Wizyta...

Oboje zerwali się jakby przychwycono ich na zbrodni. Z dwóch piersi uleciało dwoje westchnień głębokich i żalące się pobiegły gdzieś w górę wysoko, wysoko...

— Pani!

— Pani!

Ona podała mu ledwie koniuszki palców, on ledwie ich dotknął i rozeszli się oboje, każde w inną stronę: on z zaciśniętymi ustami, ona mnąc neliłościwie koronkową swą chusteczkę...

czają opłatę stemplową według taryfy obowiązującej dla opłat wekslowych, zamiast aktowych, przez co skarb ponosi stratę. Ponieważ w kwestyi tej sąd okręgowy podzielił zdanie regentów, więc obecnie, z polecenia ministerium sprawiedliwości, zajmowała się tą kwestyą izba sądowa warszawska na ogólnem zebraniu członków i przyznając słuszność zdaniu kontroli skarbowej, postanowiła zwrócić uwagę sądu okręgowego na mylne przezeń rozstrzygnięcie danej kwestyi, mogące narazić interesy skarbowe na istotną stratę.

Z przemysłu: W № 75 „Zb. pr.” ogłoszono ustawę Towarzystwa akcyjnego zakładu cementowego „Jawornia”. Przy sposobności zaznaczamy, że dotąd ustawy nowozatwierdzonych spółek akcyjnych drukowane były w „Zb. praw”, w szeregu innych rozporządzeń rządowych, w całości, obecnie zaś, od № 75 począwszy, ustawy zamieszczane są w dodatkach, „Zb. pr.” zaś podaje tylko tytuł rozporządzenia, zatwierdzającego daną ustawę.

Zegary Majstrowie zegarmistrzowscy, prosząc o pozwolenie wystawienia przed magazynami zegarów, zwykle deklarują, że zegary te będą odpowiednio regulowane, przez co mają stanowić dla mieszkańców pewne udogodnienie.

Tymczasem zauważono, że zegary wywieszone przed sklepami, po większej części albo stoją, albo wskazują mylną godzinę, co wprowadza w błąd publiczność.

Wskutek tego, władza policyjna poleciła komisarzom cyrkulowym uprzedzić zegarmistrzów, że jeżeli nadal będą zaniedbywali regulowania wystawionych zegarów zgodnie z zegarem magistrackim, to zarządzone będzie usunięcie z przed magazynów tych zegarów, które nie będą nakręcane lub będą źle chodziły.

Oszust. „Kurier Codz.” pisze: Kilka tygodni temu do tutejszej filii Banku Handlowego Warszawskiego zjawił się jakiś chłopiec z wekslem na 850 rb. z podpisem tutejszego przemysłowca Karola W. Gehliga, z wrzekomem poleceniem zdyskontowania tego papieru. Ponieważ całe zachowanie się owego chłopca wydało się kasyerowi banku podejrzanem, więc przytrzymał go i sprawdzono w następstwie, że podpis był sfalszowany, chłopiec jednak nie mógł wykażać tego, kto mu dał polecenie dokonania operacji z wekslem. Dopiero teraz, kiedy wyszło na jaw, że w innych bankach znajdują się weksle na 1,276 rb. również ze sfalszowanymi podpisami firmy Adolf Szepeke, schwytano prawdziwego sprawcę tych fałszerstw, obliczonych na większą skalę. Jest nim niejaki Maksymilian Zalewski, 19 lat, były współpracownik tej ostatniej firmy. Zalewski przyznał się do winy i wskazał drugiego swego współnika, który jednak jako austriacki poddany zdołał zbiedz za granicę.

Ładna gra. Niejaki Walenty Pawełczak jechał do Ozorkowa z Antonim Racieńskim i Natanem Bryklem, którzy po drodze zabawiali się grą w tak zw. „pasek”. Pawełczak przegrał tylko... 60 rubli, a pasażerowie jego... znikli bez śladu.

Przy pracy. W Radogoszczu, robotnik Zieliński Paweł, liczący lat 20, podczas kucia żelaza w kuźni uderzony został odłamkiem tegoż i skaleczony w głowę. Odwieziono go do szpitala.

Wypadek. Wczoraj przed południem, na ulicy Południowej, woźnica niewiadomego nazwiska najechał na Stanisława Korpackiego i dyszlem zranił go w głowę.

Pożar. W osadzie Bobrowniki wybuchł pożar w nieruchomości Stefana Stachulskiego. Pastwą ognia stał się dom mieszkalny drewniany, zabudowania gospodarcze, oraz 2 sztuki bydła rogatego. Straty wynoszą do 1,500 rb. Budynki assekurowane były w rządzie gubernialnym.

Nożownicy. W sobotę o godzinie 9-ej wieczorem robotnicy rzeźni miejscowej, Michał Banasik i Ignacy Kowalski wszczęli pomiędzy sobą kłótnię, przyczem przyszło do bójki, w czasie której Kowalski ranił nożem w brzuch Banasika. Poszwankowanego odwieziono do szpitala.

Dorożkarz niewiadomego nazwiska najechał na 3½-letniego Edwarda Nade, syna robotnika, zamieszkałego przy ul. Przędzalnianej. Edward N. uległ złamaniu prawej nogi.

Rewizya taryfy rosyjsko-niemieckiej.

„Gazeta Handlowa” pisze:

„W Bydgoszczy zbierze się w końcu b. m. komisya, składająca się z przedstawicieli dróg żel. rosyjskich i niemieckich, celem przejrzania obowiązującej taryfy za przewóz ładunków drogami żelaznymi w bezpośredniej komunikacji rosyjsko-niemieckiej. Przejrzanie taryfy dotyczyć ma nie istoty rzeczy, lecz jej formy; nie zmniejsza to jednak doniosłości pracy komisji. Urzędy taryfowe w ostatnim czasie dążą wytrwale do jednego celu, mianowicie usiłują uczynić taryfy łatwymi do ich zrozumienia, a pod tym względem taryfa rosyjsko-niemiecko-niderlandzka pozostawia wiele do życzenia. Tej taryfy nie rozumieją nie tylko osoby prywatne, lecz i przeważna część oficjalistów kolejowych, i wskutek tego do kwalifikowania ładunków przywożonych podług tej taryfy drogi żelazne musiały utworzyć posady specjalnych agentów-taksatorów. Przyczyna trudnego orientowania się w tej taryfie polega na tem, że taryfy w Rosyi i Niemczech układane są na zupełnie różnych zasadach. Klasyfikacja rosyjska obejmuje bardzo szczegółową nomenklaturę, zbliżoną do celnej, i opłaty taryfowe są stosowane podług tej nomenklatury, zaczynając od 1/10 do 1/200 kop. z puda-wiorsty najrozmaitszym sposobem, zależnie od ceny towaru, użyteczności, objętości i innych właściwości. Stosunkowo dla niewielu tylko ładunków są podwójne taryfy: od puda i od wagonu. Tymczasem nomenklatura niemiecka jest o wiele prostszą. Wszystkie ładunki wogóle przewożą się podług jednej taryfy, tylko dla niewielu towarów, które są bardziej rozpowszechnione, istnieją specjalne i wyjątkowe taryfy. Lecz za to w Niemczech dla każdego ładunku są trzy taryfy, zależnie od tego, czy wysyłany jest drobnymi partiami, czy w partii półwagonowej (5,000 kilo) lub wagonowej (10,000 kilo). Następnie na drogach żel. rosyjskich wybór kierunku przewozu pozostawiony jest wysyłającemu i jedynie w razie niewskazania przez niego kierunku kolej obowiązana jest skierować ładunek najwygodniejszą drogą, przyczem praktyka wskazała najkrótszą drogę, jako najkorzystniejszą. W Niemczech wybór kierunku zależy od drogi żelaznej, a wobec tego, że po większej części odległość między dwiema miejscowościami można przebyć kilku kolejami, drogi żelazne porozumiewają się z sobą o podział ładunków. Ustanawiają się przytem jednakowe opłaty wspólne dla wszystkich kierunków i w pewnych miesiącach ładunek przewożony jest w jednym, a w innych — w drugim kierunku i t. d. Dzięki temu w Niemczech wszystkie taryfy są ułożone jako tabele, t. j. wskazują odrazu opłatę od stacyi do stacyi, gdy u nas, ponieważ taryfa zależy od odległości, agent przy obliczaniu należności za przewóz posługiwać się musi 2-ma tabelami: jedną odległości i drugą opłat, wykazanych od wiorsty. Wreszcie do niedawnego jeszcze czasu opłata za przewóz w Niemczech podawana była w markach, a w Rosyi — w rublach.

Nic też dziwnego, iż gdy, przy tak różnem urządzeniu taryfowem w obu krajach, przystąpiono do ułożenia taryfy bezpośredniej komunikacji, brano z obu krajów to, co było bardziej skomplikowane; nomenklaturę zatrzymano rosyjską, a tabele kierunku ładunków i zmiennego kierunku peryodycznego—niemieckie. Opłatę za przewóz od stacyi do stacyi ułożono tabelarycznie, ale ponieważ opłata za przebytą drogę w Rosyi wykazana była w rublach, a za odległość w Niemczech—w markach, przygotowano tabele do stacyj pogranicznych i od nich, a wskutek tego przy każdym wysyłaniu wypadła zamienić przy pomocy tabel kursowych marki na ruble lub odwrotnie i dodawać opłaty. Jednym słowem, powstało dzieło wielkie rozmiarami i trudne do użytkowania; gdy zaś wskutek licznych uzupełnień i zmian, prawie wszystkie pozycje zostały zmienione, to ten, kto nie studiował tych zmian, nie może posługiwać się taryfą. Obecnie taryfę można już nieco uprościć. Po pierwsze między kolejami rosyjskimi i niemieckimi stanął układ co do ustanowienia stałego stosunku kursowego waluty rosyjskiej do niemieckiej. Tym sposobem opłata za przewóz w obu krajach może być obliczana w jednakowej walucie. Powtóre, postanowiono oznaczać opłaty w walucie tego kraju, od którego towar został wysłany, gdzie dokonywa się faktyczny obrachunek należności za przewóz. Praktyka wykazała możliwość dalszych uproszczeń w układzie tabel kierunku ładunków, opłat itp. Wszystko wyżej wyszczególnione będzie wzięte pod uwagę przez komisję w Bydgoszczy, mającą zadanie opracować taką formę taryfy, żeby zajmowała jak można najmniej miejsca i żeby jednocześnie orientowanie się w niej było zupełnie łatwe, przy pomocy krótkiego „klucza”, nawet dla osób niewtajemniczonych.

Z WARSZAWY.

Zjazd kolejowy w Warszawie. Ministerium komunikacji poleciło zwołać we wrześniu r. b. w Warszawie zjazd przedstawicieli służby telegrafu i elektrotechników kolejowych. Na zjeździe tym rozpoznawane będą następujące sprawy: 1) O oświetleniu elektrycznym wagonów osobowych; 2) dane o telegrafach na kolejach zagranicznych; 3) o sygnałach, zawiadamiających stacje o postoju pociągów na linii; 4) o wypadkach szkodliwego wpływu elektryczności atmosferycznej i prądu elektrycznego na ludzi w praktyce kolejowej; 5) o postępie elektrochemii od 1895—1900 r.; 6) o zastąpieniu baterii telegraficznych dynamomaszynami i akumulatorami; 7) o przejrzeniu i zmianie schematu kierunku depesz służbowych; 8) o zaprowadzeniu w warsztatach kolejowych urządzeń elektrycznych; 9) rozważenie przepisów o kolejowych szkołach telegraficznych, programy wykładów, rezultaty działalności tych szkół i t. d.

Oświetlenie dworca dr. żel. Nadwiślańskiej. Dworzec dróg nadwiślańskich przy ul. Zakroczymskiej otrzyma nowe oświetlenie systemu Washington Light. Oświetlenie to będzie przeniesione ze stacji kolei nadwiślańskich Chełm, na której funkcjonowało w ciągu ostatnich dni kilku. Stację przy ul. Zakroczymskiej oświetli 40 lamp łukowych, każda o sile 750 świec normalnych, z których 8 lamp oświetlać będzie rampę kolejową, dwie lampy zaś — podjazd na stację.

Poziom wody na Wiśle jest dosyć wysoki, wynosi bowiem 12 stóp. W Sandomierzu trwa spadek. Na Wiśle panuje ożywiony ruch berliński i traw.

Wypadek pod Żabieńcem. W sobotę o godzinie 8-ej wieczorem—jak pisze „Kur. Warsz.” na stacji Żabieniec kolejki Warszawa-Góra-Kalwaryja-Grójec maszynista, prowadzący pociąg towarowy, Langner, spostrzegł na torze damę, która zachowując się niezwykle, nie schodziła z szyn mimo alarmujących sygnałów, a wreszcie krzyku maszynisty, usiłującego napróżno wstrzymać pociąg, toczący się z góry od Pilawy do Żabieńca.

Najwidoczniej przestraszył obezwładnił niebezpieczną i stał się przyczyną strasznej jej śmierci.

Zmiażdżoną kołami pociągu wydobyto w postaci bezkształtnej masy.

Jak się okazało, zabita, panna Jadwiga Ba-

czewska, przybyła z Chylic do znajomych, zamieszkujących na letnim mieszkaniu w Żabieńcu i zapraszała przyjaciółki na bal do Skolimowa.

Władza śledcza zjechała na miejsce wypadku wczoraj rano.

Komisja sądowo-lekarska nie jest w stanie orzec dokładnej przyczyny wypadku, gdyż winić tu nie można maszynisty L., podobno najlepszego z maszynistów kolei górno-kalwaryjskiej, który jechał prawidłowo i dał sygnał właściwy. Przestraszonego i nieprzytomnego prawie maszynistę, po powrocie do Warszawy, odwiedziono do mieszkania, gdzie leży chory.

Ofiara fatalnego przejechania, literalnie przez pociąg poćwiertowana, liczyła dopiero lat 19 i była córką kasyera jednego z warszawskich biur technicznych.

Mieszkała z rodziną na letnim mieszkaniu w Chylicach i w sobotę przybyła do Żabieńca, ażeby zabrać z sobą właśnie pannę Trapszówną, bawiącą tam u babki.

Ojciec, matka i rodzeństwo nieszczęśliwej zabitej panienki, pogrążeni są w okropnej rozpacz.

Pogrzeb ś. p. Jadwigi Baczewskiej odbędzie się z kościoła w Piasecznie na cmentarzu miejscowym.

IX Zjazd lekarzy i przyrodników w Krakowie.

Lekarze i przyrodnicy, po niedaniu się zjazdu poznańskiego w roku 1898, zjechali się w gościnny gmach podwawelski w liczbie imponującej. W poważnym ich gronie znaleźli się najwybitniejsi lekarze i uczeni nasi, których nazwiska niemało chwały przysporzyły nauce, a stały się zaszczytem społeczeństwa. Dumny też może być Kraków, że naraz tyłu w progach jego zagościło dygnitarzy nauki, szczęśliwy, że wynik obrad z tyłu znakomitych uczonych złożonego ciała wyjść musi pod wielu względami na pożytek nauki.

W dniu 20-ym lipca, w przeddzień zjazdu, natąpiło w salach Grand-Hotelu pierwsze zebranie i wzajemne powitanie się przybyłych członków zjazdu. Obszerne apartamenty hotelu okazały się zaszczerpłe na pomieszczenie licznej grupy przybyłych, których witali imieniem komitetu organizacyjnego członkowie, ze swoim prezesem, prof. Kostaneckim, na czele.

Dnia 21-go lipca po nabożeństwie, odprawio-

nem o godzinie 8-ej zrana w kościele N. P. Maryi przez księcia biskupa krakowskiego, odbyło się w teatrze miejskim pierwsze ogólne posiedzenie zjazdu.

Uczestnicy zjazdu, przybywający w licznej towarzystwie kobiet, wypełnili od góry do dołu wszystkie miejsca amfiteatru. Łoże pierwszego piętra i parteru zajęli wybitni dostojnicy z rodzinami, profesorowie wszechnicy jagiellońskiej, goście z Pragi, Warszawy i Lwowa, fotele i krzesła doktorowie, lekarze i pracownicy na niwie nauk przyrodniczych, górne sfery teatru przypadły w udziale w małej tylko części uczestnikom krakowskim i publiczności.

Na scenie, gustownie przystrojonej dywanami, ustawiono trybunę dla prezydium, poniżej mównicę dla mówców i referentów, obok zaś po obu stronach, fotele dla delegatów i stół dla prasy. Tu zajęli miejsca członkowie komitetu i delegaci: radca dr. Merunowicz, jako delegat ministerium spraw wewnętrznych, dziekan wydziału lekarskiego, dr. Maciej Jakubowski, jako delegat ministerium oświaty, prezydent miasta Friedlein, przedstawiciel Akademii umiejętności dr. Zoll, prezes Tow. lek. krak., dr. Jordan, prelegenci prof. dr. Nencki i dr. I. Baranowski.

Posiedzenie zajął mową powitalną prezes komitetu gospodarczego, prof. dr. Kazimierz Kostanecki, a przemówienie to wywołało ogólny poklask. Mówca zaznaczył na wstępie, że obecny IX zjazd lekarzy i przyrodników polskich obejmuje puściznę po niedoszłym VIII w Poznaniu, którego niestety nie było dozwolonem odbyć polskim uczonym. Mówca przypomniał dalej inicjatywę ś. p. dr. Adryana Baranieckiego, twórcy polskich zjazdów, i wiążąc ich historię z olbrzymim rozwojem nauk przyrodniczych w kończącym się XIX stuleciu, niemały w ogólnym naukowym dorobku polskiej nauce i zjazdom udział zaznacza.

W zakończeniu przemówienia jako wyjątkowo szczęśliwą okoliczność podniósł mówca, że zjazd odbywa się w jubileuszowym roku uniwersytetu jagiellońskiego. Uczni polscy, podejmując zjazd w tym pamiętnym roku, zapragnęli stwierdzić swą łączność z objawami powszechnego hołdu z powodu niezwyklej uroczystości prastarej wszechnicy. Aby temu uczuciu dać pamiętny i dobitny wyraz, wnosi mówca, aby zgromadzeni uczestnicy na czele tegorocznych prac położyli napis „Wszechnicy jagiellońskiej dla uczczenia 500-lecia jej jubileuszu owoce prac swych składa w ofierze IX zjazdu lekarzy i przyrodników polskich”.

Następnie złożył profesor Kostanecki listę

jednak uderzyło go to wszystko, jako rzecz zupełnie nowa i tylko dziwił się samemu sobie i wogóle ludziom, znajdującym się w podobnym położeniu, że nie widzą całej nienormalności i niesprawiedliwości takiego stosunku.

Dowody, stawiane przez rządca na to, jak za bezcen trzeba będzie sprzedać cały inwentarz, jak chłopcy wyjąłowi i wyniszczyć ziemię, i jak wogóle Niechludów dużo straci na sprzedaży ziemi chłopom, utwierdziły bardziej Niechludowa w mniemaniu, że rozdając ziemię chłopom i pozabawiając siebie większej części dochodu, spełnia dobry uczynek.

Postanowił więc zakończyć sprawę natychmiast. Zebrać i sprzedać zasiewy, rozprzedać cały inwentarz i niepotrzebne budynki, ale to wszystko miał uczynić rządca po jego wyjeździe.

Na teraz prosił tylko rządę, aby kazał zwołać jutro właścian z trzech wsi graniczących z Kuźmińskiem, bo chciał im oznajmić o swoim zamiarze i ułożyć się o cenę dzierżawy.

Z uczuciem zwycięstwa i dumy ze swej stanowczości względem rządę i gotowości poświęcenia dla właścian Niechludów opuścił kancelaryę; rozmyślając nad interesami, przechadzał się wokoło domu, między zapuszczonymi kwietnikami i klombami, po zarosniętym przez cykoryę i chwasty lawn-tennisie i po lipowej alei, gdzie zwykle chodził palić cygaro i gdzie trzy lata temu flirtował ze śliczniczką, goszczącą u nich Kizimową. Obmyśliwszy wkrótce, co ma jutro powiedzieć chłopom, Niechludów powrócił do rządę i obgadawszy raz jeszcze, przy herbacie, w jaki sposób ma zlikwidować całe gospodarstwo, zupełnie spokojny i zadowolony ze swego dzieła wszedł do przygotowanego dlań gościnnego pokoju.

(d. c. n.).

85)

Hrabia L. N. Tolstoj.

ODRODZENIE.

Powieść w 3 częściach.

Tłómaczenie z rosyjskiego.

(Dalszy ciąg — patrz № 166).

Woźnica, młody jeszcze chłopiec w ruskim płaszczu, suto poniżej stanu fałdowanym, siedział bokiem na koźle i tem ochotniej rozmawiał z panem, bo podczas ich całej rozmowy, podbita, ślepa, siwa kobyła i podpalana, dychawiczna, pociągowa, mogły iść stępa, a im się zawsze tego zachciewało.

Woźnica rozprawiał długo i szeroko o administracji kuźmińskim, nie wiedząc o tem, że wiezie właściciela, ale Niechludów umyślnie nie objaśniał go.

— Szczerwany niemiec, — prawil, obróciwszy się bokiem do siedzenia i przeginając to z wierchu, to od spodu długie biczysko; — trójkę sprzągi, jak się patrzy, ta i wyjedzie ze swoją gospodynią — i goń wiatr w polu! Zimą, na Boże Narodzenie, była choina we dworze, ja także gości wozil; pięknie ubrana była. I w gubernii takiej nie ujrzyś! Naściagał pieniądze, aż strach. Ha, cóż to mu złe? wszystko jego! Powiadają, że piękny majątek kupił.

Niechludów myślał w duchu, że jest mu zupełnie obojętnem to, jak niemiec zarządza jego majątkiem i jakie ciągnie zeń zyski. Lecz opowiadanie woźnicy w pofałdowanym płaszczu nie było mu mile.

Rozkoszował się pięknym wiosennym dniem,

siwymi obłokami, co od czasu do czasu przysłaniały słońce, i polami, nad którymi unosiły się skowronki, i lasami okrytymi już na wierzchołkach świeżą, jasną zielenią i łąkami, kędy się pasły stada koni, i świeżo zoranymi polami i co mu się przypominało i co majaczyło, jakieś wspomnienie przykre i, kiedy pytał sam siebie, co to, natenczas dzwigeżała mu w uszach opowieść, jak niemiec gospodaruje w Kuźmińsku.

Przyjechawszy na miejsce i zajmując się interesami, Niechludów zapomniał o tem przykrem uczuciu.

Przegląd kancelaryjnych gospodarskich ksiąg i rozmowa z rządą, który w całej swej naiwności opowiadał o dogodnościach, jakie płyną z powodu, że chłopcy otoczeni są zewsząd pańską ziemią, jeszcze bardziej utwierdził Niechludowa w zamiarze rozdania im wszystkiej swej ziemi. Z kancelaryjnych ksiąg i z rozmowy z pisarzem dowiedział się, że dwie trzecie lepszej polnej ziemi, tak jak i dawnymi czasy, obrabiano swoim robotnikiem i swoimi narzędziami, pozostała zaś trzecia część obrabiano chłopami najętymi, płacąc po pięć rubli za dziesięcinę. To jest za pięć rubli właścianin zobowiązywał się trzy razy ziemię orać, trzy razy nawozić i zasiać dziesięcinę, potem skosić, albo zżąć, związać i zwieźć do gumna, to jest wypełnić robotę, wartującą, płacąc jak najtaniej najemnemu robotnikowi, po 10 rubli za dziesięcinę. Ale chłopcy odrobkiem płacili za wszystko to, co potrzebowali z kancelaryi i to po cenie najdroższej. Płacili pracą za pastwisko, za las, za każdy korzec kartofli i prawie wszyscy byli zadłużeni. Więc za ziemię, oddawaną do uprawy właścianom, brano za dziesięcinę cztery razy więcej, niżeli wynosiła wartość tejże ziemi, rachując rocznie po 5 procentów od sta.

Wiedział o tem Niechludów i przedtem, teraz

prezydium zjazdu, którą zebrani przyjęli oklaskami.

Prezesami honorowymi zostali: dr. Ignacy Baranowski i dr. Hoyer z Warszawy, dr. Marcelli Nencki z Petersburga, dr. Radziszewski ze Lwowa, dr. Maixner z Pragi i dr. Niedźwiecki ze Lwowa.

Rzeczywistym prezesem dr. Teodor Dunin z Warszawy.

Wice-prezesami honorowymi: dr. Biegański z Częstochowy, dr. Szuman z Poznania, dr. Znatowicz z Warszawy, dr. Sielski ze Lwowa, dr. Niementowski ze Lwowa, dr. Chodounski z Pragi i dr. Gajkiewicz z Warszawy.

Sekretarzami: prof. dr. Ciechanowski z Krakowa, dr. Edward Zieliński z Warszawy, dr. Jaruntowski ze Lwowa i dr. Smoluchowski ze Lwowa.

Po ukonstytuowaniu się wymienionego prezydium zjazdu, objął kierownictwo dr. Dunin, a podziękowawszy w krótkich słowach za zaszczytny wybór, zaproponował wysłanie do cesarza Franciszka Józefa telegramu z wyrazami hołdu od zjazdu. Wniosek powyższy przyjęty został gorącymi oklaskami.

Nastąpił potem szereg mów powitalnych. Pierwszy imieniem miasta przemówił prezydent miasta Friedlein, następnie imieniem rządu radca dr. Merunowicz, dr. Zoll imieniem Akademii umiejętności i uniwersytetu, dr. Jakubowski imieniem wydziału lekarskiego, a wreszcie prof. dr. Jordan imieniem Towarzystwa lekarskiego.

Sekretarz dr. Kryński odczytał następnie spis delegacji i telegramów, poczem przewodniczący zawiadzał pierwszego prelegenta prof. dra Nenckiego, do wygłoszenia odczytu p. t. „Przyszłe zadania chemii biologicznej“.

Drugim prelegentem był prof. dr. I. Baranowski, którego odczyt „Walka z gruźlicą, jako zadanie społeczno-narodowe“.

Porządku dziennego pierwszego posiedzenia ogólnego dopełnił wybór komisji. Prof. dr. A. Witkowski imieniem komitetu gospodarczego przedstawił następującą listę prezesów wystawy przyrodniczo-lekarskiej: d. rowie Kurtz, Nussbaum, Ziembicki, Niementowski, Zakrzewski, Łazarski, Cybulski, Rolle. Do komisji, mającej obmyśleć miejsce przyszłego zjazdu wybrano: prof. Rydygiera ze Lwowa, Rychlińskiego z Warszawy, Szumana z Torunia i Jordana z Krakowa.

Urządzenie wystawy odbywało się pod kierunkiem d-ra Michała Sliwińskiego. Oprócz amfiteatru Nowodworskiego, obejmuje ona 16 większych i mniejszych sal dolnych i I piętra. Sala amfiteatru przeznaczona jest wyłącznie na wystawę dzieł i podręczników przyrodniczych we wszystkich niemal językach europejskich, uzupełniona licznymi rysunkami.

Na dole jedna z sal obszernych obejmuje wystawę szpitali i Towarzystwa ratunkowego. Inna sala mieści przyrządy ortopedyczne i narzędzia chirurgiczne. Wystawa wód mineralnych, naturalnych i sztucznych również obejmuje oddzielną salę. W 2 salach mieszczą się piece kafłowe z fabryk Karola Włodzimierskiego i Wojtygi. Obok tych sal znajduje się wystawa naczyń kamiennych z fabryki hr. Szembeka w Pořebie. Wreszcie na dole pomieszczono wystawę narzędzi z fabryk Zieleniewskiego z Krakowa i firmy Perkun ze Lwowa, oraz wystawę win wspaniałych d-ra Niecia. Na piętrze obok sali amfiteatralnej mieści się wystawa farmaceutyczna, obok monopol tabacznicy; dalej wyroby higieniczno-przemysłowe dla ochrony bezpieczeństwa i życia robotników. Dalej przemysł solnarny i górnictwa Galicyi i Bukowiny. Następnie wielka sala obejmuje przemysł krajowy, dalej przemysł spożywczy.

Ostatnie 2 sale obejmują naukowe przyrządy fizyczne, zakład dla badania środków spożywczych, aparaty elektro-medyczne, wreszcie wzorowe pracownie dentystyczne firmy Ash'a z Londynu.

Korytarze poświęcone są wystawie przyrządów, służących do fizycznego wychowania młodzieży, pochodzące z parku d-ra Jordana, oraz podobne przyrządy z fabryki p. Homińskiego.

Dnia 22 lipca poranne godziny przeznaczone były na zwiedzenie miasta i zakładów naukowych. Pod przewodnictwem uproszonych konserwatorów: d-ra St. Tomkowicza i d-ra F. Koperzy, oglądali członkowie zjazdu grupami zabytki Krakowa oraz zakłady i kliniki uniwersyteckie. Po południu o g. 2 wyruszyło kilkudziesięciu uczestników na wycieczkę do Bielan, zorganizowaną przez prof. d-ra Domańskiego. Tam zwiedzano teren wodociągowy i specjalne urządzenia, które objaśniał kierujący budową członek zjazdu, inżynier Ingarden. Wycieczka zakończyła się podwieczorkiem, przygotowanym przez komitet gospodarczy.

Ogłoszona pełna lista uczestników zjazdu wykazuje 895 nazwisk.

O godzinie 9 wieczorem 21 lipca w gmachu „Sokoła“ komitet gospodarczy wydał dla uczestników zjazdu wspaniały rant.

Obszerna sala, mogąca w zwykłych warunkach pomieścić około 2,000 osób, okazała się tym razem za szczupłą na pomieszczenie świetnego i i liczego grona członków zjazdu i pań; to też komitet trudne swe zadanie rozwiązał nader pomysłowo, łącząc salę z obszernym ogrodem, który oświetlony 300 lampionami różnokolorowymi stanowił pełne wdzięku i harmonii dopełnienie apartamentów i wobec upału, dochodzącego wieczorem do 32° R., stał się prawdziwym dobrodziejstwem dla zebrania.

Główna sala, zmieniona w czarodziejski namiot w stylu secesyi, imponujący i niezwykle oryginalny przedstawiała widok. Ściany pokrywał kobierzec, utkany z iglastej zieleni świerków, od stropu zwisały się draperye z pociętych materij niebieskich i białych, powiązanych żółtymi taśmami, a pod ścianami ustawiono improwizowane kuliste laury ze złoconą kopułą liści i czerwoną lodygą, tak, że całość sprawiała wrażenie krajobrazu secesjonistycznego. Twórcą tej oryginalnej dekoracji był znany modernista, Stanisław Wyspiański.

Wzdłuż sali ustawiono stoły z zimnemi przekąskami oraz wyborowemi napojami. Z galerii przygrywała orkiestra „Harmonii“.

Przybywających gości witai w wejścia komitet gospodarczy, złożony z pp.: Konstantego Witkowskiego, Kryńskiego i Nowaka.

O godzinie 3-ej po południu rozpoczęły się w gmachu „Collegium Novum“ obrady sekcyjne. Sekcję matematyczno-fizyczną zajął prof. Rudzki, chemiczną dr. Schramm, zoologiczną prof. Wierzejski, botaniczną prof. Rostafiński, rolniczą prof. Godlewski, techniczną prof. Steingraber, fotograficzną dr. Tołoczko, farmaceutyczną E. Heller, psychologiczną prof. Cybulski, anatomiecznie fizyologiczną prof. Kostanecki, patologiczną prof. Browicz, chirurgiczną prof. Kader, medycynę wewnętrzną prof. Korczyński, laryngologiczną prof. Pieniążek, dentystyczną doc. Łepkowski, skórą i weneryczną prof. Zarewicz, chorób nerwowych dr. Domański, okulistyczną prof. Wicherkiewicz, położniczą prof. Jordan, toksykologiczną prof. Łazarski, higieniczną prof. Bujwid, weterynaryjną prof. Seifman, sekcję wychowania fizycznego prof. Jordan.

W programie obrad zjazdu, najważniejsze będą i najwięcej budzą zainteresowania rozprawy sekcji wychowania fizycznego, sekcji w sprawie gruźlicy i sekcji pedyatrycznej. Wśród kół fachowych żywą dyskusję wywołał odczyt d-ra Prusa, mian w sekcji patologicznej: „O wskrzeszaniu w przypadkach śmierci z utraty krwi“.

W ciągu dnia tego odbywały się, niezależnie od wycieczki do Bielan, posiedzenia sekcyjne. Utworzono nieprzewidzianą pierwotnie w programie sekcję pedyatryczną, której przewodniczącymi zostali pp.: J. Kramsztyk z Warszawy, dr. Murdzeński i Kwaśnicki z Krakowa. W sekcji tej żywe zainteresowanie i dyskusję wywołały odczyty d-ra Józefa Brudzińskiego z Warszawy, p. t. „Nowe poglądy na choroby przewodu pokarmowego u dzieci i d-ra Ruszkowskiego (z Warszawy) „O odkażaniu przewodu pokarmowego u dzieci“.

Kulminacyjnym punktem obrad zjazdu będzie posiedzenie zbiorowe wszystkich sekcji, poświęcone sprawie gruźlicy.

Z KRAJU.

Z Obłęgorka. Przybyli z Warszawy ks. Chełmiński i T. Kowalski, z mocy udzielonej przez Henryka Sienkiewicza plenipotencji, dopełnili aktu kupna folwarku Obłęgorek, w gminie Niewachłów, pow. kielecki położonego, za 52,000 rb.

Komitet przed zainstalowaniem Sienkiewicza na nowej siedzibie, zamierza zaprowadzić wiele

gruntownych melioracji, a przede wszystkim przebudować i rozszerzyć dom mieszkalny, podnieść sufit i przystawić obszerniejsze werendy. Budynki gospodarcze przenieść na inne miejsce, zmienić kierunek dotychczasowego podjazdu do dworu, uporządkować i przyozdobić park.

Najtrudniejszy szkopuł będzie z drogą dojazdową od szosy niewachłowskiej w porze wiosennej przez wezbrane wody na Bugaju zalewanej, w dalszym zaś ciągu piaszczystej i kamienistej.

Przy nakładzie jednak kilku tysięcy rubli i obfitości kamienia na miejscu, przeszkody powyższe łatwo dadzą się usunąć.

Administratorem folwarku pozostaje i nadal brat dotychczasowego właściciela p. Bronisław Halik.

Z Czyżewa. Mieszkańcy osady Czyżewa przedsięwzięli u władz odpowiednich starania, mające na celu założenie w Czyżewie kasy pożyczkowo-oszczędnościowej.

Piorun. We wsi Dembe, pod Mławą, jak pisze „Kurier Poranny“, piorun zabił obywatela Krajewskiego.

Pożar Przedborza. Miasto Przedborz, w pow. końskim nawiedzone zostało klęską pożaru. Pożar wybuchł o godzinie 1-ej w nocy, z pomiędzy budynków gospodarczych, napełnionych łatwo palącymi się przedmiotami, na placu w pobliżu kościoła, a szerząc się z niezwykłą gwałtownością i zajmując płomieniami sąsiednie domostwa, w niespełna dwie godziny zniszczył zupełnie 30 domów mieszkalnych, ze wszystkimi budowlami. Kościół, dwie kolonie letnie i magistrat ocalały, dzięki nowozałożonej straży ogniowej ochotniczej, która po raz pierwszy wystąpiła.

Wykopalka. W Raciążu, robotnicy zajęci kopaniem studni, znaleźli starożytny grot strzaskany. Cenny ten zabytek odesłany będzie do jednego z muzeów warszawskich.

Pożar świątyni. W Brudzewie, majątku p. regenta Białobrzeskiego, w czasie burzy, jaka w ubiegłą środę przeszła nad okolicą Kalisza, piorun zapalił miejscowy drewniany kościół, który pomimo ratunku włóścian, spłonął do szczytu. Z palącej się świątyni zdołano zaledwie uratować monstrancję i puszkę z Przenajświętszym Sakramentem. Kościół ten asekurowany był zaledwie na sumę 3,500 rb.

Ze Skierniewic. W niedzielę o godzinie 5-ej popołudniu nawiedziła miasto burza z ulewym deszczem, poprzedzona silną wichurą.

Na folwarku rządowym, dotyczącym miasta, a dzierżawionym przez panią Tabacz, wichura wyrwała stajnię drewnianą, w której znajdowało się wówczas kilkanaście koni i żrebaków. Konie zostały przygniecione całym ciężarem budynku. W tej właśnie chwili drogą koło budynków folwarcznych przechodziło kilkudziesięciu żołnierzy, którzy, porzucając szynel i tobołki, rzucili się z prawdziwie żołnierską energią na ratunek. Odrzuciwszy masę drzewa i słomy, udało im się wydobyć 6 koni żywych, 7 zaś zostało uduszonych i zgniecionych. Gdyby nie energiczny ratunek żołnierzy i kilku członków straży ogniowej, znajdujących się tamże, nie było uratowane, choć tłumy ludu przyglądały się tej smutnej scenie.

Dodać należy, że uczynność pani T. uratowała jej kilkanaście koni, w tym dniu bowiem odbyła się w lesie o kilka wiorat odległym zabawa członków straży ogniowej skierniewickiej i pani T. oddała do użytku 3 wozy po 4 konie, które tym sposobem ocalały.

Burza powywracała wiele drzew i narobiła wiele innych szkód.

Ostatnie wiadomości.

Na pograniczu chińskim.

„Agencja tel. ros.“ ogłasza następujący telegram inżyniera Boczarowa, datowany w dniu 19 b. m. z Dono, w kraju zabajkalskim:

W dniu 18 b. m. przybyłem szczęśliwie do Rosji ze wszystkimi oficyalistami czwartego oddziału i z robotnikami rosyjskimi. Przywiozłem tylko srebro i kosztowności, wszelkie ruchomości pozostały. Oddział piąty przybędzie prawdopodobnie w dniu 21 b. m. Mongołowie zachowują się wobec nas spokojnie.

Według wiadomości głównego sztabu od-

działy, wysłane na pomoc odciętym częściom straży kolei wschodnio-chińskiej, maszerują pośpiesznie. Przyszła pogoda, panująca w Mandżurii sprzyja pochodowi oddziałów.

Według wiadomości, otrzymanych z różnych miejscowości, wzbiera woda zarówno na Amurze, jak i na Szilce, co znacznie ułatwia posuwanie się oddziałów, rozpoczęte z chwilą podnoszenia się poziomu wody.

Pochód chińczyków nie zastał nieprzygotowanej ludności pogranicznej rosyjskiej. Jak donoszą, ludność ta nie straciła głowy.

Miasto Błagowieszczeńsk podzielono na rewiery, których mieszkańcy znajdują się pod komendą władz miejscowych, a okazali oni, tak samo, jak w innych miejscowościach, energię i roztrębnosć, właściwą ludom słowiańskim. Zorganizowano samoobronę.

Od generała Grodekowa otrzymano wiadomości następujące: Pułkownik Denisow z oddziałem straży obronnej wyruszył do Charbinu. Straże chińskie cofają się w kierunku fortecy Je-Ko. Zajęliśmy Mudadzjan.

Z Błagowieszczeńska donoszą dnia 20 b. m.: Strzelanie do miasta trwa bez przerwy. Nasza artyleria odpowiada ogniem rzadko. Zapalony przez nasze kule Górny Sachalin gore. Gubernator wyraża się w odezwach z pochwałami o służbie miejskiego pospolitego ruszenia w okopach. Niektórzy odnieśli rany.

Gen. Grodekow donosi: Oddział stryjenski, przeznaczony do dania pomocy Błagowieszczeńskowi i do otwarcia swobodnej komunikacji na Amurze, gotów do wymarszu. Z opowiadań podróżnych z parowca „Wielki książę Aleksy“, który odpłynął z Charbinu dnia 17 b. m., okazuje się, że pociągi dochodzą do Sungari drugiego i do Acheze. Kapitan Grigorjew, cofając się z południa z ciężarami, znajduje się w Kuan-Czen-Izy. Mieszkańcy okręgu Charbinu spokojni. Gen. Pau, dowodzący 2.000 żołnierzy chińskiego, jak dawniej znajduje się w Charbinie. Ludność rosyjska gmin wilezyńskiej i zawitńskiej utworzyła dwa oddziały, około 480 ludzi, którzy popierają posterunki kozackie, rozstawione nad brzegiem Amuru w rejonie zanujskim.

General Grodekow donosi d. 17 b. m.: Bombardowanie Błagowieszczeńska ustało o godzinie 8 ej wieczorem. Granaty spaliły w Błagowieszczeńsku jeden dom; ogień szybko ugaszono. Uszkodzono gmach Towarzystwa dobroczynności. Ranni dwaj szeregowcy i chłopiec. Swoich zabitych chińczycy rzucają do Amuru. Do dnia 17 b. m. naliczono płynących Amurem około 40 takich trupów. Chińczycy próbowali przejść do rejonu zanujskiego, ale odparli ich kozacy. Po naszej stronie strat tam nie było. Do rejonu tego wysłałem oddział, aby nie dopuścić do przeprawy na nasz brzeg i aby bronić przewozu przez Zeję, oraz zatrzymujących się tam naszych parowców.

Inż. Boczarow przybył szczęśliwie do Staro-Curuchajtuju, przeprawiwszy się przez rzekę Chajlar, w pobliżu stacyi Chak, i obszedłszy bokiem stacyę Chajlar. Większa część budynków w Chingana, Jakszi, Dżannete, Chaku, Chajlar, Urdengi spalona i ograbiona przez chińczyków.

W czasie wycieczki nocnej w Sachalinie w dniu 19 lipca zabity został podporucznik Jurkowski.

Z prasy chińsko-japońskiej.

Wydawany w Jokohamie przez emigrantów chiński dziennik „Tzin-i bao“ pomieścił dwa artykuły wstępne bardzo ciekawe. Dziennik ten, pozostający pod kierunkiem jednego z przywódców partii postępowej w Pekinie, b. mandaryna I-iej klasy Lian-Tzi Czo, cieszy się dość znacznym rozpowszechnieniem w południowych prowincjach Chin, chociaż urzędowo należy do liczby zakazanych czasopism w państwie Niebieskiem.

Pierwszy artykuł p. t. „Kwestya życia i śmierci Chin“ wychodzi z założenia, że Chiny znajdują się obecnie w przededniu ciężkiego przesilenia, i wskazuje przyczyny stopniowego upadku państwa Niebieskiego. Przyczyny te autor widzi w rządach kobiecych, połączonych zazwyczaj z panowaniem eunuchów i faworytów, tudzież w stopniowym podboju ekonomicznym Chin przez cudzoziemców. Wszystkie linie dróg żelaznych znajdują się dziś w rękach europejczyków. Linia Pekin—Chankou należy do belgijczyków; linia z Tientsinu do Czeń-tien — do

anglików i Niemców; linia z Taj-juań do Czeń-din—do Rosjan; linia z Taj-juań do Sań-jań—do anglików i Włochów; linia z Szangaju do Gnań—do anglików; linia z Czeń-Nań do Luń-czu—do Francuzów. Wprawdzie z czasem drogi te mają przejść w ręce chińczyków, ale kiedy to nastąpi—niewiadomo, gdyż niewiadomo dotychczas, kiedy rząd chiński zdoła zamortyzować kapitały, użyte na ich budowę. Dziś zaś deficyt skarbu chińskiego z tego tytułu wynosi 20 milionów lan rocznie. Pomimo tego wszystkiego autor przytoczonego artykułu sądzi, że Chiny, dzięki swej niezwyklej płodności, cierpliwości, wytrzymałości i pracowitości, mogą wrócić swą dawną świetną przeszłość, jeżeli ludność potrafi otrząsnąć się z apatii, ciężającej na niej od wieków, dzięki despotycznemu rządowi dynastji mandżurskiej, przejąć się wzniosłymi uczuciami patriotyzmu i pójść za przykładem Japonii, która winna być mistrzynią Chin na polu postępu i cywilizacji.

Niemniej ciekawy jest drugi artykuł wstępny p. t. „Nietykalność Chin“. Autor zaznacza, że Europa postanowiła powoli odbierać Chinom port za portem i prowincję za prowincją; tym sposobem podział Chin stanie się niennikionym, o ile obecne mocarstwo nie zagwarantuje im nietykalności granic. Zadanie to może wykonać tylko Japonia, przyczem, naturalnie, musiałaby się w danej kwestyi porozumieć z Anglią i Stanami Zjednoczonymi. Wojna z Japonią, kończy autor, była dla nas zbawieniem, gdyż otworzyła nam oczy na nasze słabe strony i popchnęła nas na drogę reform. Wprawdzie w jesieni 1898 r. na całej linii zapanowała reakcja, i przywódcy partii postępowej życiem lub wygnaniem przypłacili obudzenie się ducha patriotycznego w Chinach; ale ziarno zostało rzucone. Dziś hasłem naszym powinno być: sojusz z Japonią i reformy wewnętrzne. Sojusz z Japonią wypływa ze wspólności pochodzenia i interesów politycznych, konieczność zaś reform jest dziś uznana przez wszystkich ludzi, zapatrujących się trzeźwo na rzeczywisty stan rzeczy.

Telegramy.

Petersburg, 24 lipca. „Prawit. Wiestnik“ ogłasza: Najwyższy ukaz do ministra wojny nakazuje postawić na stopie wojennej wojska syberyjskiego okręgu wojennego i siemirieczńskiego obwodu turkiestańskiego okręgu wojennego.

Petersburg, 24 lipca. „Prawit. Wiestnik“ donosi: Na mocy art. 122 i 758 ustawy o zarządzie polowym wojsk w czasie wojny, w okręgu amurskim, pierwszym uczestku okręgu chabarowskiego, okręgu usuryjskim i południowo usuryjskim, prowincji Nadmorskiej, miastach: Błagowieszczeńsku, Chabarowsku, Nikolsku i Władywostoku, ogłoszono z dniem 17 lipca stan oblężenia.

Petersburg, 24 lipca. W mandżurskim mieście Chun-Czun, 25 wiorst od granicy Korei, zbierają się tłumy powstańców.

Petersburg, 24 lipca. Dzienniki tutejsze donoszą: Otrzymano z Kuldży niepokojące wiadomości, iż wśród ludności daje się spostrzegać pewne wzburzenie; lada dzień oczekują wybuchu powstania; po gmachach rozklejono proklamacye, wygane w imieniu Dalaj Lamy, które wywarły głębokie wrażenie na ludność buddyjską. Kupcy chińscy prosili kupców rosyjskich z Przewalska o wstrzymanie czasowo przejazdu granicy. W celu ochrony konsula rosyjskiego wysłano setnię kozaków.

Belgrad, 24 lipca. Król Aleksander ogłosił manifest, w którym obwieszcza ludowi zaręczyny swoje z byłą damą dworu królowej Natalii, panią Maszin.

Paryż, 24 lipca. Poseł chiński wręczył ministrowi spraw zagranicznych Delcassé'mu edykt cesarski z d. 18 b. m. Edykt ten oznajmia; że oprócz posła niemieckiego, zamordowanego przez tłum i powstańców, których wysłedzenie i ukaranie nakazano z całą surowością, wszyscy inni posłowie zagraniczni w ciągu całego miesiąca strzeżeni są przez dwór cesarski i są przy życiu w dobrym zdrowiu.

Paryż, 24 lipca. Gen. Dodds został mianowany dowódcą wojsk francuskich w Indo-Chinach w miejsce zmarłego gen. Borguies-Desbordes.

Londyn, 24 lipca. Petersburski korespondent „Daily Telegraph“ dowiadyuje się ze źródła rze-

komo zupełnie pewnego, iż ambasadorowie w Pekinie zostali dnia 6 lipca wymordowani. Depesza, która tę wiadomość przyniosła, zawierała nadto inną wiadomość o losie nieszczęśliwych cudzoziemców, która pochodzi od poważnego kupca z Chin. Według tej wiadomości, rzeź nastąpiła w sposób iście okrutny. Kupiec ów widział, jak bokserzy wlekli europejskie kobiety na ulicy, rozdzielali je na kawałki, rzucając ciało pomiędzy wyjąca tłuszczę. Niektóre z tych kobiet były już nieżywe, gdyż pozabijali je przedtem własni mężowie. Kupiec ten widział także, jak chińscy żołnierze na spisach obnosili zwłoki białych dzieci. Inni znów strzelali do trupów, porozwieszanych po domach.

W okolicy Pekinu skoncentrowanych ma być do 300.000 dobrze uzbrojonych chińczyków. Ks. Tuan w proklamacyi wzywa do wymordowania wszystkich europejczyków i przyrzeka nagrodę za każdą białą głowę, oraz wolną zdobycz, a ze szczególnym naciskiem zaznacza, iż żołnierze mogą zabierać białe kobiety.

Bruksela, 24 go lipca. Król Leopold przyjmował na posłuchaniu posła chińskiego i otrzymał od niego zapewnienie, że wszystkie wieści o wymordowaniu posłów cudzoziemskich w Pekinie, jak niemniej o zamordowaniu cesarza chińskiego i cesarzowej wdowy są złośliwym wymysłem, w wieściach tych bowiem niema słowa prawdy. Dzięki pośrednictwu Li-Hung Czanga, można się spodziewać rychłego zakończenia dzisiejszych zaburzeń. Zapewnienia posła tutejszego, schodzi się w dacie z przedstawioną amerykańskiemu sekretarzowi stanu, Hayowi, przez posła chińskiego w Waszyngtonie, Wu-Ting-Fanga, depeszą Congera, z dnia 18 go b. m. Jeżeli wszakże depesza Congera jest autentyczna, istnieje pytanie, dlaczego inni posłowie zagraniczni w Pekinie nie uciekli się do pośrednictwa władz chińskich w zakomunikowaniu rządowi swoim wiadomości o sobie.

Paryż, 24 go lipca. W kołach urzędowych Londynu zapatrują się na telegram Congera sceptycznie. Istotne podobienie telegramu jest wykluczone, ponieważ zredagowano go według tajnego klucza waszyngtońskiego ministerium spraw zagranicznych. Panuje tu przekonanie, że telegram, zredagowany przez posła dawniej, może przed kilku tygodniami, chińczycy przejęli i przesłali go obecnie, jako odpowiedź Congera na pytanie, wysłane z Waszyngtonu dnia 11-go lipca. Przypuszczenie to potwierdza okoliczność, że telegram Congera jest bez daty, a tekst jego, pomiędzy innymi wołanie o pomoc, nie jest właściwą odpowiedzią na stanowcze pytanie. Z tej to przyczyny dziwią się tutaj łatwowierności rządu waszyngtońskiego, a natomiast chwalą odpowiedź francuskiego ministra spraw zagranicznych, Delcassé'go.

Londyn, 24 go lipca. Z Czufu donoszą: „Gubernator Szantung telegrafował do konsułów tutejszych, że dopiero co otrzymał autentyczną wiadomość, iż posłowie w Pekinie żyją i są pod czujną opieką rządu“.

Londyn, 24 go lipca. Z Szangbaju donoszą, że w bitwach pod Tientsinem zginął syn Li-Hung-Czanga.

Konstantynopol, 24 lipca. Z powodu gwałtownego tonu kilku pism tureckich, sympatyzujących z ruchem bokserów w Chinach, a występujących przeciwko europejczykom, ambasadorowie tutejsi mają wystąpić z odpowiednim przedstawieniem do Wysokiej Porty.

Skrzynka do listów.

Szanowny Redaktorze!

Podczas miesięcznej nieobecności mojej, w Łodzi rozszalała się skwapliwie rozszerzana pogłoska, jakoby z początkiem przyszłego roku szkolnego swoją szkołę realną przenosił do Częstochowy. Ponieważ dotychczas zamiaru podobnego nie mam, a tego rodzaju pogłoska, obalamująca publiczność, ujemnie wpływać może na przyszły rozwój szkoły, uważam za rzecz właściwą za pośrednictwem poczytnego pisma pańskiego kategorycznie zaprzeczyć tym pogłoskom. Jak dotąd tak i nadal szkołę dla pożytku publiczności sumiennie prowadzić będę.

Józef Meyer.

LISTA PRZYJEZDNYCH.

HOTEL POLSKI. Tomeczyk z Góliszewa — Rabinowicz z Friedrichstatu — Anzorge z Sieradza — Kozłowski z Warszawy — Domański z Branicy — pani Hałaszkiewicz z Dziadkowie.

HOTEL VICTORIA. Herbst z Tomaszowa — Citan z Warszawy — Kwarton z Ekaterinosławia — Młodecki z Wierzb — Bogdasarow z Tyflisu — Gołoszian z Tatura — Łukaszewicz i Krawiec z Kijowa.

Straż Ognioowa Ochotnicza Łódzka.

Rada zarządzająca Straży ogniowej ochotniczej łódzkiej uprasza niżej o łaskawe przybycie: Członków ofiarodawców płacących roczną składkę rb. 12 i więcej, członków rzeczywistych płacących roczną składkę od rb. 1, oraz wszystkich oddziałowych naczelników

na 24 zwyczajne ogólne zebranie

mające się odbyć w Sali koncertowej w sobotę dnia 15/28 lipca r. b. o godzinie 7 1/2 wieczór.

Porządek dzienny obejmuje następujące punkty:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za II-gie półrocze 1899 roku.
- 2) Raport komisji rewizyjnej.
- 3) Określenie wydatków na rok następny i zatwierdzenie wydatków nieprzewidzianych.
- 4) Ustanowienie terminu, w którym odbywać się mają zebrania zwyczajne i porządek zwoływania zebrań.
- 5) Oznaczenie liczby członków zarządu, komisji rewizyjnej i ich zastępców, oraz terminu wyborów, jako też porządku, corocznego z kolei ustępowania członków zarządu i zastępców.
- 6) Ustanowienie i zmiana rozmiarów składek pieniężnych, ofiar rzeczonych i prac na korzyść Towarzystwa, dających prawo na godność członka rzeczywistego i honorowego, jako też ustanowienie terminu płacenia przez członków składki rocznej.
- 7) Postanowienie o dopuszczeniu członków ochotników i ofiarodawców do uczestniczenia w ogólnych zebraniach i o warunkach tego uczestnictwa.
- 8) Wydanie przepisów ogólnych i instrukcyj dla członków, urzędników Towarzystwa i straży ogniowej.
- 9) Określenie liczby składu osobistego straży i jej oddziałów, jako też i jej naczelników.
- 10) Utworzenie oddziału kominiarzy.
- 11) Zaprowadzenie formy umundurowania dla straży ogniowej Towarzystwa.
- 12) I Wybór prezesa, członków zarządu i zastępców.
II Wybór zarządzającego majątkiem Towarzystwa.
III Wybór członków komisji rewizyjnej i zastępców.
IV Wybór naczelnika straży i jego pomocników.
V Wybór naczelników oddziałowych.

866-0-2

OGŁOSZENIE.

ZARZĄD

Drogi Żelaznej Fabryczno-Łódzkiej

ogłasza, że bagaże, według niżej wyszczególnionych kwitów, nieodebraane do 1 lipca r. b. i wykazane w tem ogłoszeniu oraz zapomniane lub pozostawione na stac., w wagonach, lub też na torze drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej, będą zachowane na stacyi Łódź począwszy od dnia ogłoszenia, aż do czasu upłynięcia czterech miesięcy, a następnie w razie nieodebrania przez właściciela bagażów lub zapomnianych rzeczy, takowe zostaną na zasadzie artykułu 40 i 90 Ogólnej Ustawy dla dróg żelaznych rosyjskich sprzedane na publicznej licytacji:

1) stacya wysył. Częstochowa d. 28 maja	Nr kwit. bagaż. 745
2) " " Piotrowsk d. 20 " "	" " 219
3) " " Piatigorsk d. 24 " "	" " 3782/966
4) " " Tomaszów d. 31 " "	" " 135
5) " " Irkuck d. 31 " "	" " 3050
6) " " Kriwin d. 5 czerwca	" " 979
7) " " Włocławek d. 6 " "	" " 99
8) " " Szepietówka d. 13 " "	" " 69
9) " " Kiszyniew d. 14 " "	" " 466

Na stacyi Łódź: koszula i kalesony, kapelusze damski, koszyk, portfel z fotografią, parasolka damska, okrycie żydowskie do modlitwy, pudełko drewniane, łyżka, etażerka, palto letnie, parasolka damska, kapelusze damski, słomiany.

Na stacyi Koluszki: plan fabryki, chustka wełniana, palto czarne, ręczny damski sakwojaż zielony w nim paszport wydany na imię Maryi Zbiegniewskiej, kapota żydowska, parasolka czarna, parasol, zarzutka damska, kosz z rzeczami, kapelusze damski, laska z białą rączką.

854-3-3

B-cia A. i I. ALSCHWANG

z Moskwy.

Łódź, ulica Piotrkowska № 49

Fabryka męzkiej, damskiej i dziecięcej bielizny.

poleca

Bluzki damskie

w nowym wielkim wyborze.

863-5-2

WARSZAWSKA PRALNIA CHEMICZNA, FARBIARNIA, SZTUCZNA CEROWNIA i zakład reperacyjno-krawiecki

Władysława Piętki

p. f. „HELENA“

Piotrkowska № 111 w Łodzi. Telefon № 851,

przyjmuje garderobę damską i męską, koronki, firanki, portyery, dywany, meble do prania i czyszczenia. Materiały do dekatyzowania. Zakład wykonywa wszelkie roboty w zakres pralni chemicznej wchodzące starannie, tanio i prędko, na żądanie w 24 godziny. 55-25-25

W Niedzielę i święta zakład zamknięty.

OGRÓD RÓŻ

Piotrkowska № 151.

Codziennie koncert

Orkiestry wojskowej pod dyrekcją P. Süssermana.

Początek o godz. 7-ej. Wejście 10 kop.

872-3-1

PRZEWODNIK.

POLECAMY NASTĘPUJĄCE FIRMY:

Budowniczości.

Kazimierz Sokółowski, Budowniczy, Benedykta 29 Plany budowlane, kościoły, oceny do asekuracji i Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi. Wszelkie roboty w zakres budowlany wchodzące

Księgarnie.

H. Milbitz, Piotrkowska 13. Księgarnia i skład Nnt, poleca: Wielki wybór książek do Nabożeństwa w ozdobnych oprawkach.

Cukiernie.

J. Szmagier. Poleca Sz. Publiczności swoje dwie filie cukiernicze i mleczarnie w ogrodach, na Cegielnianej obok Banku państwa pod nazwą „Sielanka“, drugą przy ulicy Długiej Nr. 45 w ogrodzie Stowarzyszenia pracow. handlowych, gdzie jest wydawane mleko słodkie, zsiadłe, śmietana, kawa, herbata, czekolada, ciastka różne, butersznyt, chleb razowy, jajka sadzone, jajka gotowane, jajecznicę, woda sodowa, lemoniada, oranżada, mazagran, kawa mrożona, lody itd. W ogrodzie Stow. pracow. handlowych, koncerty co wtorek, czwartek i Sobota od godz. 7-ej wiecz. pod dyrekcją p. Chodkowskiego.

Sielanka.

Koncert znakomitego kwartetu polskiego pod dyrekcją p. St. Słuckiego codziennie od godz. 7 i pół wieczór. Wejście 10 kop. Mleczarnia i cukiernia filii cukierniczej J. Szmagiera ul. Cegielniana obok Banku państwa.

Mleczarnie.

Dominiun Rogów, Mleczarnia, Średnia 3 Pilla, Piotrkowska № 59 w Łodzi, urządzona na wzór „Nadwyrzanki“ w Warszawie. Poleca wszelkie produkty wiejskie, zawsze świeże i w wyborowym gatunku. Na miejscu wszystkie pisma. Mleczarnia Tum, Średnia 30, Konstancyńska 17, Promenada 34 (Spacerowa). Poleca Szanownej Publiczności, wszelkiego gatunku nabiał, zawsze świeże i wyborowy, oraz produkty wiejskie. Ceny stałe i niskie. PP. handlującym odpowiedni rabat.

Składy narzędzi chirurgicznych i nożowniczych.

Zygmunt Kwaśniewski Piotrkowska Nr. 35 poleca w wielkim wyborze sezyorki, nożyce, brzytwy angielskie. Przy składzie zakład reperacyjny przyjmuje wszelkie reperacje narzędzi chirurgicznych i nożowniczych.

Geometra.

Władysław Starzyński, geometra przysięgły. Południowa № 8. Dokonywa wszelkie czynności w zakres miernictwa wchodzące, także do nabycia plan m. Łodzi.

Skład masła:

Krośniewskie masło stołowe i kuchenne. Skład ul. Krótka № 12 m. 20.

Zakład Krawiecki.

Robert Walter Oszczędność. Pierwszy łódzki zakład reperacyjno-krawiecki, najpiękniej reperuje, przerabia, nicuje,

czyści, pierze chemicznie oraz farbuję garderobę męską. Wykonanie elegancji i szybko. Ceny nader umiarkowane. Ulica Piotrkowska № 126, wejście od ulicy Nawrot.

Skład piwa.

Łódzki skład ryskiego piwa i portu. Waldschlösschen ul. Barcza № 3 przy Szosie Rokleńskiej za monopolem. Telefon: Adolf Wagner.

Pracownia haftów.

Pracownia haftów artystycznych Klary Zajdel, Piotrkowska № 118. Przyjmuje wszelkie roboty w zakres haftu wchodzące. Aparata kościelne, chorągwie cechowe, także reperuje kościelne aparaty, przerabiam i odświeżam chorągwie cechowe. Pracownia moja renomowana kilkoletnią pracą, zastrzyczyła na zupełne zaufanie Sz. Publiczności, wykonuję takowe po możliwie niskich cenach. Polecając się łaskawym względem z szacunkiem Klara Zajdel.

Ważne dla pań.

Z dulem 1-go Intego r. b. tak jak dawniej sprzedaję towary łociowe i firanki za gotówkę jak również stałym kundmanom, odpowiedzialnym i za poręczeniem wydaję wyżej wspomniane towary na spłatę w ratach umówionych, tak samo posiadam rozmaite resztki wełniane z różnych fabryk po cenach bardzo przystępnych. Łódź, ulica Ś-go Andrzeja № 10 na parterze wprost ul. Promenady Z uszanowaniem L. Krykus.

Fabryka powozów.

Lipieński, Ul. Skwerowa № 5. Są do sprzedania wolanty, bryczki i powoziki.

Nowy zakład przewozowy.

Ignacy Kozłowski, Ulica Widzewska № 54. Przyjmuje wszelkie przeprowadzki po cenach przystępnych. Za uszkodzenia odpowiada. Polecam się łaskawym względem Szanownej Publiczności. Z szacunkiem Ignacy Kozłowski.

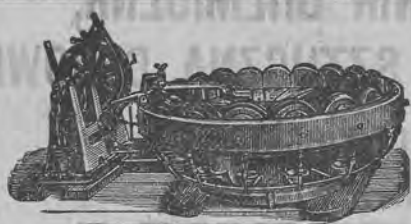
Oszczędność.

A. Karo. Pierwszy łódzki zakład reperacyjny przedmiotów domowego gospodarstwa, w Łodzi, Piotrkowska 88 i Mikołajewska 35, wykonywa roboty: blacharskie i ślusarskie, bielenie rondli i samowarów, bronzowanie i lakierowanie, reperacje lamp, lodowni pokojowych, przedmiotów mosiężnych i bronzowych, wszelkich maszyn kuchennych i wyżymaczek, ostrzenie i obsadzanie noży, jak również sklejanie przedmiotów szklanych i porcelanowych i t. p. Roboty wykonywane będą starannie i po cenach przystępnych.

Potrzebny pokój

z oddzielnym wejściem w dzielnicę między ulicami św. Benedykta i Główną. Oferty w „Rozwoju“ dla „S. T.“

Ważne dla właścicieli powozów i wozów.

„WULKAN”

(K. ROBOWSKI i H. WAGNER)

Fabryka Wyrobów Żelaznych i Metalowych

Lódź, Mikołajewska 56.

Telefon № 836.

Nakładanie nowych obręczy żelaznych i zacieśnianie starych złuzowanych obręczy na kołach powozowych i wozowych **na zimno** za pomocą patentowanej maszyny „West’a”, której zalety i korzyści są następujące:

1. Nie psuje się drewnianego obwodu koła przypalaniem rozgrzaną obręczą, ani maczaniem tegoż w wodzie.
2. Pod obręczą nie otrzymuje się zwęglonego drzewa, które się wskutek tego nie wykrusza, a więc obręcz dłużej i mocniej trzyma się na kole.
3. Maszyna pracuje bardzo dokładnie, wykluczając wszelkie poprawki na obwodzie koła.
4. Dla zacieśnienia złuzowanej obręczy zdejmowanie takowej z koła, jak również wyjmowanie śrub i nitów jest zbędne.
5. Malowana powierzchnia koła nie zostaje bynajmniej uszkodzoną.
6. Koła wychodzą z maszyny absolutnie okrągłe, a więc chodzą równiej i lżej.
7. Maszyna uskutecznia swą robotę na poczekaniu, wskutek czego wozy robocze nie tracą drogiego czasu.

868-6-1

Ważne dla właścicieli powozów i wozów.

Zacieśnianie starych luźnych obręczy na koła wszelkiego rodzaju.

Natychmiastowe nakładanie obręczy na koła niezależnie od wymiarów.

Sprzedaż za gotówkę i na spłaty częściowe.

Łóżka, wanny, wózki dziecięce,
Wyżymaczki amerykańskie,
Maszynki do robienia lodów
Kucharki naftowe „Primus”
Lodownice pokojowe.

137-104-44

Naczynia kuchenne i gospodarcze

poleca SKŁAD FABRYCZNY

Akcyjnego Towarzystwa Wł. Gostyński i S-ka
Łódź, Piotrkowska № 81,

Sprzedaż za gotówkę i na spłaty częściowe.

Sprzedaż za gotówkę
i na spłaty częściowe.

ZAKŁAD

Tapicersko-Dekoracyjny i Magazyn mebli

J. LIPIŃSKIEGO

przy ulicy DZIELNEJ № 31.

posiada na składzie wielki wybór mebli, gotowe otomany, kredensy, szafy, łóżka, garnitury salonowe. Wykonuje wszelkie roboty w zakresie tapicerstwa wchodzące.

588-24-21

W prywatnej szkole ogólnej

Zofii Trocewicz

Zgierska 64.

Lekey wakacyjne zaczynają się 14-go Lipca, zapis dzieci codziennie.

816-4-4

Salvator

plaster wyniszczający odciski, zgrzybiałą skórę i brodawki, poleca się jako środek znany i niezawodny. Dostać można we wszystkich aptekach i składach aptecznych w Królestwie i cesarstwie, pudełko kop. 35.

Skład główny i fabryka plastru „Salvator” przy aptece **W. Borowskiego, ulica Przejazd w Warszawie**. Wysłać się pocztą do wszystkich miejsc Królestwa i Cesarstwa.

832-5-3

**Podmajstrzy murarski
i 50 murarzy**

dostaną robotę przy rzeźni miejskiej.

870-3-1

Mam zaszczyt zawiadomić Szan. Panie, że pracownia

GORSETÓW
pod firmą

„Wisniewskiej”

przeniesiona z ul. Piotrkowskiej 115 na Przejazd № 16.

848-8-5 Z poważaniem **Brulińska**.

Prośby na Najwyższe Imię

i do wszystkich bez wyjątku władz oraz osób, przepisujących i tłumaczenia uskuteczniając się w moim

Biurze prośb i zażaleń

w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej w domu № 88 m. 18 a z ulicy Mikołajewskiej 35, gdzie zjazd sędziów pokoju. Dla biednych od 8-9 bezpłatnie.

60-21

N. M. Szapiro.

Ogłoszenia drobne.

Arago niszczy odciski. Składy apteczne. Główny skład Leszno № 4.

862-24-21

Bielizniarka poszukuje pracy w domach prywatnych za skromnym wynagrodzeniem. Oferty w redakcji „Rozwoju” dla „Bielizniarki”.

Do sprzedania 2 skrzypce oryginalnych włoskich, z tonem salonowym odpowiednim. Ul. Konstantynowska № 57. Stróż wskazuje

526-d.

Maszyna do robienia pończoch na sto igitel, z powodu wyjazdu, natychmiast do sprzedania poniżej kosztu. Wiadomość w redakcji „Rozwoju”.

902-d-16

Młody człowiek obeznany z manipulacją sądową poszukuje zajęcia w godzinach wieczornych od 6 do 10. Oferty składać w redakcji „Rozwoju” dla „Młodego człowieka”.

Nauka języków nowoczesnych. Wycena się gruntownie języków nowoczesnych, dwa języki do wyboru w kilku miesiącach. Tamże udziela profesor konserwatorium brukselskiego lekey na fortepianie. Ul. Krótka № 7 m. 9.

974-5-2

Pokój z kuchnią do wynajęcia zaraz lub później. Piotrkowska № 145.

967-10-5

Panska № 13. Do wynajęcia od 1-go lipca 3 i 2 pokoje z kuchnią i wodociągami. Wiadomość u stróża na miejscu lub u właścicielki, ul. Piotrkowska № 62 m. 6.

939-d-10

Potrzebny jest zaraz człowiek młody, do zajęć w mieście i w interesie, mogący złożyć 280 rb., na stałe. Otrzyma pensję i prowizję. Wiadomość ul. Piotrkowska № 103 m. 4, I-sze piętro od frontu.

982-2-2

Potrzebny zaraz ekonom niemłody, kawaler. Wymagane są świadectwa. Bliższa wiadomość ul. Długa № 46, Tobiaszelli.

985-3-1

Rolnicze i wszelkie maszyny przyjmuje się do reperacji w fabryce kamieni młynskich i narzędzi młynarskich Karola Ast, Lipowa № 35. Zastępstwo fabryki maszyn i narzędzi rolniczych H. Cegielskiego w Poznaniu.

701-33-d.

Venus puder wysokiego gatunku. Sprzedaż wszędzie. Główny skład Leszno № 4.

861-24-21

Zaginęła karta pobytu na imię Józefa Góra wydana przez tutejszy magistrat. Złożyć w magistracie m. Łodzi.

980-3-3

Zaginęła karta pobytu na imię Gustaw Hessenmajer wydana z magistratu m. Łodzi.

983-3-2

Zaginęła karta pobytu na imię Józefa Grobelnej wydana z gminy Radogoszcz.

985-3-1

Zaginęła książeczka legitymacyjna na imię Stanisława Walentykiewicz wydana z magistratu m. Łodzi.

984-3-1

Zaginął paszport na imię Wincentego Józniaka, wydany z powiatu łęczyńskiego.

986-3-1

DOM HANDLOWY

867-2-1

B-cia A. & I. ALSCHWANG z Moskwy

Piotrkowska № 49

Fabryka męskiej, damskiej, i dziecięcej bielizny białej i kolorowej.

Lnianych i bawełnianych wyrobów, wielki wybór stołowych nakryć białych i kolorowych, pikowe i aksamitowe kapy, powłoczki, firanki i rolety haftowane i rysowane, szlaki na stół, (laufy) znakomite ręczniki, serwetki do wina szampańskiego, „Servietten” etc.

Trykotowe i pończosznice wyroby „Corsettes.”

Kołnierze, krawaty, mankiety, szelki męskie i damskie.

Kompletne wyprawy.

Wykończone na obstalunek.

Zakład naukowy męski, kurs 5-letni

Antoniego Żylińskiego

Piotrkowska № 121 v.s.-à-vis ul. Nawrot.

Lekey 20 sierpnia. Zapis uczniów codziennie. Kierunek filologiczny i realny, a zatem przygotowuje się dzieci do pierwszych trzech klas gimnazjum, szkół handlowych, realnych, wyższej rzemieślniczej i etc.

856-2-2

IV-klasowa pensja żeńska

JANINY TYMIENIECKIEJ

przeniesioną została

na ul. Średnią № 3 (dom W-go Szulca)

Lekey wakacyjne mające na celu przygotowanie do gimnazjum rozpoczęte Zapisy uczenie w lokalu pensyl codziennie od 9 — 12 i od 3 — 6 popołudniu. W niedziele i święta od 3 — 5 popołudniu.

Zawiadamiam Szanownych rodziców i opiekunów, iż za zezwoleniem władzy wyższej, otworzyłem przy ulicy Zawadzkiej № 34

Szkółę prywatną męską z pensjonatem.

Lekey wakacyjne rozpoczęły się d. 9 lipca. Uczniowie przygotowują się do szkół: Przemysłowo-rękodzielniczej, Handlowej i Gimnazjum. Zapis kandydatów przyjmuje się codziennie od godz. 9 r. do 6 popoł.

845-6-4

L. Kościanowski.

Дозволено цензурою, г. Лодзь 11 июля 1900 г.

Redaktor i Wydawca W. Czajewski.

W drukarni „Rozwoju,” Piotrkowska № 111